

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 września 2015r.

Sąd Rejonowy Gdańsk – Południe w Gdańsku Sekcja ds. (...) w VI Wydziale Pracy i Ubezpieczeń Społecznych
w składzie:

Przewodniczący:	SSR Ewa Dawidowska-Myszka
Protokolant:	stażysta Joanna Mrówczyńska

po rozpoznaniu w dniu 8 września 2015 r. w Gdańsku

na rozprawie

sprawy K. K.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o zasiłek chorobowy, o świadczenie rehabilitacyjne

z odwołania od decyzji z dnia 30 czerwca 2014 r., znak (...), (...), (...), (...), (...), (...)

z udziałem strony zainteresowanej 17 (...) Oddziału (...) w G.

Zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawczyni K. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 3 lutego 2013r. do dnia 19 czerwca 2013r. oraz prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 20 czerwca 2013r. do 31 lipca 2013r. oraz ustala, że wnioskodawczyni K. K. nie ma obowiązku zwrotu pobranego świadczenia wraz z odsetkami w łącznej kwocie 14 659,61 zł (czternaście tysięcy sześćset pięćdziesiąt dziewięć 61/100).

Sygn. akt VI 1 U 1028/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 30 czerwca 2014 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych odmówił K. K. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 3 lutego 2013 roku do dnia 19 czerwca 2013 roku oraz świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 20 czerwca 2013 roku do 31 lipca 2013 roku. Jednocześnie ZUS zobowiązał K. K. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego, świadczenia rehabilitacyjnego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 14.659,61 zł (12.814,85 zł należność główna, 1844,76 zł odsetki).

W uzasadnieniu organ rentowy podał, że wnioskodawczyni była zatrudniona w 17 (...) Oddziale (...). W okresie niezdolności do pracy wnioskodawczyni uczestniczyła w zajęciach w ramach aplikacji radcowskiej organizowanych przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w następujących dniach : 6,13,20,27 lutego 2013 roku, 6,13,27 marca 2013 roku, 3,10,17,24 kwietnia 2013 roku, 8,15,22,29 maja 2013 roku, 5,12,19 czerwca 2013 roku oraz 3 lipca 2013 roku. Tym samym wnioskodawczyni nie ma prawa do zasiłku chorobowego i świadczenia rehabilitacyjnego.

Od powyższej decyzji odwołanie wniosła K. K.. W uzasadnieniu wnioskodawczynie podała, że za aprobatą lekarza prowadzącego w ramach terapii i rehabilitacji podjęła w 2013 roku naukę w ramach aplikacji radcowskiej. Udział wnioskodawczynie w zajęciach polegał na tym, że jeden raz w tygodniu brała udział w zajęciach teoretycznych i jeden raz w tygodniu w zajęciach praktycznych. W ocenie wnioskodawczynie, nie naruszyła w ten sposób zasad leczenia i rehabilitacji, albowiem nie wykonywała żadnych zajęć zarobkowych na rzecz innego pracodawcy, czy to na podstawie umowy o pracę, zlecenia czy o dzieło.

W odpowiedzi na odwołanie, organ rentowy wniósł o oddalenie odwołania i podtrzymał argumentację przedstawioną w decyzji.

Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2014r. wezwano do udziału w sprawie w charakterze zainteresowanego 17 (...) Oddział (...) w G..

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie K. K. w okresie od 28 października 2010 roku do 31 maja 2014 roku była zatrudniona w 17 (...) Oddziale (...) w G..

Okoliczność bezsporna

Na przełomie października i listopada 2012 roku wnioskodawczynie w związku z sytuacją panującą w miejscu pracy zgłosiła się do psychiatry M.S.. Lekarz zapisał K. K. leki antydepresyjne. Pomimo przyjmowania leków, nastroj wnioskodawczynie nie ulegał poprawie. Od dnia 20 grudnia 2012 roku wnioskodawczynie przebywała na zwolnieniu lekarskim do 19 czerwca 2013 roku, ponieważ w ocenie lekarza leczącego jedynie odizolowanie wnioskodawczynie od dotychczasowego miejsca pracy, które było źródłem złego samopoczucia, mogło przynieść poprawę w leczeniu. W okresie od 20 czerwca 2013 roku do 16 grudnia 2013 roku wnioskodawczynie korzystała ze świadczenia rehabilitacyjnego.

Okoliczność bezsporna, nadto potwierdzona dowodem:

- Zeznania wnioskodawczynie k. 83-86, 130 -131
- Decyzja ZUS z 22.07.2013r., k. 8 akt ZUS

Od stycznia 2013 roku wnioskodawczynie K. K. rozpoczęła naukę na aplikacji radcowskiej. Nauka w ramach aplikacji radcowskiej polegała na uczestniczeniu raz w tygodniu na zajęciach teoretycznych oraz raz w tygodniu na zajęciach praktycznych, które zgodnie z harmonogramem praktyk były zaplanowane w sądzie lub u patrona w kancelarii. Wnioskodawczynie został przydzielony z urzędu radca prawny Z. S.. Za odbyte zajęcia praktyczne wnioskodawczynie nie pobierała wynagrodzenia.

Z. S. znał sytuację osobistą wnioskodawczynie i pozwolił jej w dniach przypadających na praktyki w kancelarii zabierać pracę do domu. Poinformował również swoją córkę M. S., która miała sprawować opiekę nad wnioskodawczynią, żeby była w stosunku do niej łagodna z uwagi na wcześniejszą sytuację prywatno- zawodową i molestowanie jej w poprzednim zakładzie pracy K. K. współpracowała głównie z M. S., dla której sporządzała pisma procesowe. Nie uczestniczyła w rozprawach jako pełnomocnik. Dobrze radziła sobie ze swoimi obowiązkami, odzyskiwała powoli wiarę w siebie i własne możliwości. Widać było, że się odpręża, kiedy mówiła o wykonanych przez siebie zadaniach

Okoliczność bezsporna, nadto potwierdzona dowodem:

- Pismo (...) k. 118-121
- Zeznania wnioskodawczynie k. 83-86, 130 -131

- Zeznania świadka M.S. k. 86-88

Biegła psychiatra D. M. W. po analizie dokumentacji medycznej, danych z akt sprawy rozpoznała u wnioskodawczynie zaburzenia adaptacyjne o obrazie depresyjnym. Wnioskodawczynie poddała się leczeniu specjalistycznemu i zażywała leki przeciwdepresyjne.

Przebieg i leczenie zaburzeń depresyjnych zarówno o charakterze endogennym jak i reaktywny oprócz leczenia farmakologicznego wymaga także dodatkowych oddziaływań stymulujących, rozładowujących i zdążających do uaktywnienia. Zmiana środowiska, otoczenia mają korzystny wpływ na przebieg i czas leczenia. Uzyskany wysoki poziom aktywizacji odgrywa dużą rolę w zdrowieniu i prawidłowym funkcjonowaniu społecznym, rodzinnym jak i zawodowym. Wnioskodawczynie poprzez realizowanie swoich ambitnych planów w formie zajęć w ramach aplikacji mobilizowała się, odrywała od przykrych wydarzeń i zastępowała je innymi wydarzeniami, pozytywnie wpływającymi na jej stan psychiczny. Wnioskodawczynie angażując się w zajęcia pozbywała się skutków sytuacji konfliktowych, w jakiej się znalazła w miejscu pracy. Biegła wskazała, że udział wnioskodawczynie w zajęciach w ramach aplikacji radcowskiej nie miał negatywnego wpływu na jej stan zdrowia i nie mógł przyczynić się do wydłużenia okresu niezdolności do pracy. Udział wnioskodawczynie w zajęciach nie miał niekorzystnego wpływu na stan zdrowia a niewątpliwie wpłynął na poprawę jej stanu zdrowia psychicznego.

- Opinia k. 146-148

Strony nie wnosiły zastrzeżeń do opinii biegłej, organ rentowy wskazał, że akceptuje ją w całości i wnosi o uwzględnienie jej jako dowodu w sprawie.

Pismo k. 167

Sąd zważył co następuje

Ustalając stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd oparł się na załączonych do akt sprawy dokumentach – aktach ZUS, których autentyczność i prawdziwość nie była kwestionowana w toku procesu przez strony, ich prawdziwość i rzetelność nie budziła również wątpliwości Sądu, dlatego Sąd uznał je w całości za wiarygodne i uwzględnił dokonując rekonstrukcji istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności faktycznych.

Sąd uznał za wiarygodne zeznania wnioskodawczynie K. K., albowiem były one logiczne, spójne i znajdowały potwierdzenie w zeznaniach świadka M.S. oraz w dokumentacji lekarskiej.

Również zeznania M. S. zasługują na przyznanie im waloru wiarygodności, albowiem były one szczegółowe, spontaniczne i szczerze. Sąd nie znalazł podstaw, dla których mógłby zeznaniom świadka odmówić wiarygodności.

Opinia biegłego sądowego psychiatry została przez Sąd uznana za jasną i pełną, sporządzoną rzetelnie, w oparciu o najlepsze zasady wiedzy i logiki. Opinia ta jest spójna, a wnioski w niej zawarte zostały szeroko umotywowane i wyprowadzone z poczynionych ustaleń w sposób poprawny logicznie.

Sąd uznał zatem, że opinia została wykonana w sposób rzetelny i obiektywny, zgodnie z zasadami wiedzy fachowej i wymogami przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego. Sąd nie posiada wiadomości specjalnych i nie jest w stanie merytorycznie kwestionować wniosków biegłego, jednakże opinia podlega ocenie sądu z punktu widzenia logiczności, fachowości, rzetelności (por. wyrok. SN z 19.12.1990, I PR 148/90, (...)). W ocenie Sądu wnioski zawarte w opinii biegłego są uzasadnione logicznie i przekonujące, zostały należycie umotywowane i nie budzą zastrzeżeń. Mając powyższe na uwadze Sąd oparł się na przedmiotowym środku dowodowym dokonując na jego podstawie rekonstrukcji stanu faktycznego w niniejszej sprawie.

Opinia nie była również kwestionowana przez strony postępowania w tym w szczególności przez organ rentowy.

Zgodnie z treścią art.17 ust. 1 ustawy o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa z dnia 25 czerwca 1999 roku (tekst jednolity Dz.U. z 2014 poz 159,) - ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Powołany przepis zawiera bezsprzecznie dwie przesłanki, które powodują utratę prawa do zasiłku chorobowego. Pierwsza przesłanka to wykonywanie pracy zarobkowej (w okresie orzeczonej niezdolności do pracy). Druga to wykorzystywanie zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Do utraty prawa do zasiłku chorobowego wystarczy zaistnienie jednej z nich.

W niniejszej sprawie bezspornym jest, że wnioskodawczyni w okresie niezdolności do pracy nie świadczyła innej pracy i nie pobierała wynagrodzenia za uczestnictwo w zajęciach aplikacji radcowskiej. Jak wynika z analizy materiału dowodowego zajęcia na aplikacji radcowskiej polegały na uczestniczeniu raz w tygodniu w zajęciach teoretycznych – wykładach oraz raz w tygodniu na zajęciach praktycznych w sądzie lub u patrona, które to zajęcia nie były płatne. Dlatego nie można twierdzić, iż wnioskodawczyni w okresie orzeczonej niezdolności do pracy wykonywała czynności zarobkowe, skoro nie zostało spełnione decydujące kryterium dochodowości przedsięwziętych działań.

Z uwagi na powyższe Sąd w dalszej kolejności dokonał rozważań, czy została spełniona druga przesłanka tj. wykorzystania zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia.

Z orzecznictwa Sądu Najwyższego wynika, że za wykorzystywanie zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia - określić można takiego typu postępowanie, które w powszechnym odczuciu jest nieodpowiednie dla osoby chorej i może nasuwać wątpliwości co do rzeczywistego stanu zdrowia ubezpieczonego. Wykorzystaniem zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia jest zawsze wykonywanie czynności mogących przedłużyć okres niezdolności do pracy.

Za wykorzystanie zwolnienia od pracy niezgodnie z jego celem uważa się nieprzestrzeganie wskazań lekarskich, np. nakazu leżenia w łóżku, zakazu wykonywania różnych prac domowych, pracę w ogrodzie lub gospodarstwie rolnym itp. lub wręcz wykorzystywanie tego zwolnienia dla innych celów niż leczenie (por. Z. Salwa, Nowe przepisy o zasiłkach chorobowych, w: PiZS 1999/9/16 – tom 1).

Celem zwolnienia od pracy jest bowiem odzyskanie przez ubezpieczonego zdolności do pracy, stąd w jego osiągnięciu przeszkodą mogą być wszelkie zachowania ubezpieczonego utrudniające proces leczenia i rekonwalescencji.

Odnosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, że podjęta przez K. K. aktywność związana z odbywaniem aplikacji radcowskiej nie miała negatywnego wpływu na stan jej zdrowia. Jak wynika z opinii biegłego udział w zajęciach nie tylko nie miał niekorzystnego wpływu na stan zdrowia wnioskodawczyni, a wręcz przeciwnie, wpłynął na jego poprawę. Wnioskodawczyni bowiem poprzez realizowanie swoich ambitnych planów w formie zajęć w ramach aplikacji mobilizowała się, odrywała od przykrych wydarzeń i zastępowała je innymi wydarzeniami, pozytywnie wpływającymi na jej stan psychiczny. Wnioskodawczyni K. K., angażując się w zajęcia na aplikacji, pozbywała się skutków sytuacji konfliktowej, w jakiej się znalazła w miejscu pracy. Zmiana środowiska i otoczenia miała korzystny wpływ na przebieg i czas leczenia wnioskodawczyni. Uzyskany przez wnioskodawczynię wysoki poziom aktywizacji odgrywał dużą rolę w zdrowieniu i prawidłowym funkcjonowaniu społecznym, rodzinnym jak i zdrowotnym. Przebieg i leczenie zaburzeń depresyjnych zarówno o charakterze endogennym jak i reaktywny oprócz leczenia farmakologicznego wymaga także dodatkowych oddziaływań stymulujących, rozładowujących i zdążających do uaktywnienia. Wnioskodawczyni właśnie takie uaktywnienie podjęła, co korzystnie wpłynęło na poprawę jej stanu zdrowia.

Tym samym w świetle powyższego brak podstaw do uznania, że wnioskodawczyni K. K. korzystała ze zwolnienia lekarskiego w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Podjęte bowiem przez wnioskodawczynię zajęcia na aplikacji radcowskiej miały pozytywny wpływ na jej stan psychiczny.

Zgodnie z art. 66 ustawy o świadczeniach pieniężnych w razie choroby i macierzyństwa, jeżeli bezpodstawną wypłata zasiłku nastąpiła z winy ubezpieczonego lub wskutek okoliczności, o których mowa w art. 15-17 i 59 ust. 6 i 7, wypłacone kwoty podlegają potrąceniu z należnych ubezpieczonemu zasiłków bieżących lub ściągnięciu w trybie egzekucji administracyjnej.

W związku z tym, że nie zaistniały okoliczności wskazane w art. 17 cytowanej ustawy nie było podstaw do nałożenia na wnioskodawczynię obowiązku zwrotu wypłaconego mu zasiłku chorobowego.

Dlatego też Sąd zmienił zaskarżoną decyzję na mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w ten sposób, że przyznał wnioskodawczyni K. K. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 3 lutego 2013 roku do dnia 19 czerwca 2013 roku oraz prawo do świadczenia rehabilitacyjnego za okres od 20 czerwca 2013 roku do 31 lipca 2013 roku oraz ustalił, że wnioskodawczyni nie ma obowiązku zwrotu pobranego świadczenia wraz z odsetkami w łącznej kwocie 14.659,61 zł.